

Geachte mevrouw Kaag, beste Sigrid,

Energie – en allereerst de stroomproductie – is de grootste stap in de klimaataanpak wereldwijd. Dit vraagt internationale inzet in productie van groene stroom, waterstof en opslag daarvan. Snelle grote investeringen om veiligheid, betrouwbaarheid en innovatie samen te brengen in de Noordzee, Noord-Afrika en elders in ons Koninkrijk zoals op Curaçao zijn noodzakelijk. Concrete inzet naar COP26 dit najaar vanuit uw ministerschap maakt dat concreet. Hieronder verwoorden we **drie** grote investeringen op energiegebied en daaruit volgende **vier** overeenkomsten die in Glasgow te publiceren zijn. Dit om uw inzet voor het klimaat zo gefocust en daarmee zo effectief mogelijk te maken.

Om de zogenaamde meestribbelaars van andere partijen te weerstaan hebben onze experts van de thema afdeling Duurzaam hieronder deze concrete voorstellen bij elkaar gebracht. €45 Miljard aan klimaat investeringen van NL per jaar in “Net Zero Emissions 2050” is de logische investeringsondergrens. Dit komt overeen met 1% van de \$5000 miljard klimaataanpak vanuit de IEA ¹⁾ van de wereld als geheel (overheden, bedrijven en burgers). Het BBP van Nederland is ook ongeveer 1% van het wereld BBP. De Nederlandse historische bijdrage aan CO2 de afgelopen anderhalve eeuw kan aanvullend worden meegenomen als klimaatschuld aan andere landen. Wij zien de Klimaat aanpak als “Chefsache” en beleidsintegratie met de ministeries van Algemene Zaken en Financiën als essentieel.

Juist internationaal kan Nederland dit invullen volgend vanuit het D66 Verkiezingsprogramma TK2021:

1. Grote versnelling plaatsing windturbines op de Noordzee (VP21 blz.84).
Streef naar een klimaatneutrale stroomproductie in 2030. Dat is haalbaar! ²⁾
2. Bouw Zonnecentrales ³⁾, PV en CSP ⁴⁾ in bevriend zonnig land ⁵⁾, die eerst de energietransitie in dat land enorm versnelt waarna dat land groene stroom en groene waterstof naar o.a. Nederland exporteert (VP21 blz.85) via bijvoorbeeld een bilateraal akkoord. Streef naar jaarbalans van de klimaatneutrale stroomproductie in 2030 en de uitfasering van aardgas-reforming naar waterstof voor producten zoals kunstmest en andere chemie.
3. Stevige financiële ondersteuning van het Living Lab op Curaçao ⁶⁾ waardoor Curaçao niet pas over 20 jaar, maar al over 7 jaar groene waterstof exporteert (VP21 blz.133) vanuit een overschot in klimaatneutrale stroomproductie. Dit mede vanuit het voorkomen van fossiele financieringen en de bijbehorende lock-in daarvan de komende jaren.

Demissionair zijn doet niets af aan het grote belang dat u hecht van een constructieve Nederlandse en Europese bijdrage aan de COP26 klimaatconferentie in Glasgow (31 oktober – 12 november 2021). Wij adviseren om (diplomatieke) voorbereidingen te treffen voor het bereiken van vier overeenkomsten:

1. Als investeringsreferentie de routekaarten en scenario's van het IEA, en vooral het NZE ⁷⁾ aanhouden;
2. De hoogte van nationale (publieke) klimaatinvesteringen wordt de nieuwe internationale maat - naast de uitstootreductiedoelen - in de bestrijding van de mondiale klimaatcrisis, ongeacht in welk land deze klimaatinvesteringen gerealiseerd worden;
3. Evenredige nationale klimaatinvesteringen aan nationaal BBP;
4. Aankondiging gezamenlijk investeringsplan zonnecentrales met een eerder genoemd zonnig land voor stroom en waterstof productie.

Namens de Thema Afdeling Duurzaam,

Jan Engels, voorzitter Werkgroep Energie & Klimaat

Referenties:

- 1) Voor de volledige tekst zie: https://iea.blob.core.windows.net/assets/20959e2e-7ab8-4f2a-b1c6-4e63387f03a1/NetZeroBy2050-ARoadmapfortheGlobalEnergySector_CORR.pdf.
- 2) <https://www.technischweekblad.nl/artikelen/tech-achtergrond/stroomvoorziening-kan-in-2030-klimaatneutraal-zijn>
- 3) Zonne-energie in de zonovergoten landen (ook wel woestijnlanden genoemd) is zowel de goedkoopste als de meest overvloedige energiebron voor de mensheid.
- 4) Concentrating Solar Power, de technologie van zonnespiegelcentrales, waarmee ook na zonsondergang elektriciteit kan worden opgewekt.
- 5) Bijvoorbeeld:
 - a) Tunesië, op basis van de aangenomen motie met de tekst:
Het congres van D66 in vergadering bijeen op zaterdag 16 april 2016 te Arnhem,
Overwegende dat:
De noodzakelijke beperking van de temperatuurstijging op Aarde een energietransitie van fossiele brandstoffen naar duurzame energieopwekking vereist die in alle landen ter wereld moet worden uitgevoerd;
Nederland zich op de klimaatconferentie van Parijs verplicht heeft om financieel bij te dragen aan de energietransitie in ontwikkelingslanden;
Het democratiseringsproces in bijvoorbeeld Tunesië onze steun aan de energietransitie in juist dat land rechtvaardigt;
Spreekt uit dat:
Dat Nederland ook in ontwikkelingslanden moet proberen om bij te dragen aan de energietransitie;
En verzoekt de fracties van de Tweede en Eerste Kamer:
Om te bezien hoe met het Ontwikkelingssamenwerkingsbudget de energietransitie in een of meerdere ontwikkelingslanden een sterke impuls gegeven kan worden;
En gaat over tot de orde van de dag.)
of:
 - b) Namibië, waar het plan van de oliemaatschappij ReconAfrica om in het stroomgebied van de Okavango in Namibië olie te gaan winnen grote schade dreigt aan te richten aan de natuur, en aan de cultuur van de lokale bevolking, zie Trouw 22 juni 2021, <https://www.trouw.nl/es-b307b14d>.
Namibië is een woestijnland met een enorm potentieel voor zonne-energie, en uitermate geschikt als samenwerkingspartner.
- 6) <https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i23389/living-lab-moet-curacao-helpen-over-20-jaar-zonne-energie-te-exporteren>
- 7) Hoofdpunten in het NZE o.a. (voor integrale tekst: zie ref 1)
 - a) het 1,5 graad doel is onhaalbaar zonder internationale samenwerking;
 - b) de ontwikkeling van nieuwe olievelden is niet meer nodig.